

jaarprogramma

2019

Almere 2.0

fonds

verste

delijk

ing al

mere

JAARPROGRAMMA 2019

FVA Jaarprogramma 2019

Inleiding

De ruimtelijk-economische ambities en opgaven in de Noordvleugel zijn vastgelegd in de door Rijk en regio gezamenlijk opgestelde Gebiedsagenda Noord-Holland, Utrecht en Flevoland. Op vele manieren en door vele partijen wordt samengewerkt aan de uitvoering, met als doel een sterke en duurzame regio, die internationaal concurrerend is en waar het goed werken en wonen is. RRAAM is, naast projecten als de Zuidas, het Stationsgebied Utrecht-Leidsche Rijn en het Noordzeekanaalgebied, één van de projecten die bijdragen aan de realisatie van de ambities. In RRAAM wordt middels een organische ontwikkeling toegewerkt naar het toekomstperspectief zoals beschreven in de Rijksstructuurvisie Amsterdam Almere Markermeer.

In het kader van het RRAAM hebben het Rijk, de provincie Flevoland en de gemeente Almere afspraken gemaakt met betrekking tot de integrale stedelijke ontwikkeling van Almere, getiteld Almere 2.0. Het toekomstperspectief voor Almere is een westelijk georiënteerde stad met circa 60.000 nieuwe woningen ten opzichte van 2010 en een forse groei van het aantal arbeidsplaatsen. Het is hier prettig om te wonen, te werken en te recreëren. Almere is volwaardig onderdeel van het regionale mobiliteitsnetwerk van de Noordvleugel. Er is geen vaststaand eindbeeld of vaste einddatum voor de ontwikkeling vastgelegd, maar er wordt op adaptieve wijze, stapsgewijs, naar het toekomstperspectief toegewerkt. De marktvraag naar woningen en bedrijfslocaties is daarbij sturend. De overheid legt wel de hoofdstructuur en de programmatische bandbreedte van de gebiedsontwikkelingen vast. Die worden afgeleid van het toekomstperspectief en de verdere uitwerking ervan. Initiatieven voor stedelijke ontwikkeling komen meer bij burgers en bedrijven te liggen. Ter realisatie van Almere 2.0 is onder meer een gezamenlijk Fonds Verstedelijking Almere ingesteld.

Omdat de uitvoering betrekking heeft op een lange periode, is het van belang dat het programma zowel in zijn visie als uitvoering met de conjunctuur en veranderingen mee kan bewegen. Er wordt daarom gewerkt langs een organische ontwikkeling met een gefaseerde aanpak. De organische strategie betekent dat er geen vaststaand eindbeeld of einddatum voor de ontwikkeling wordt vastgelegd, maar dat op adaptieve wijze, stap voor stap, naar het toekomstperspectief wordt toegewerkt. Dat betekent niet dat we niet vooruit kijken. Er is een Meerjarenprogramma opgesteld waarin wordt geschetst wat de ambitie is voor de komende vijf tot tien jaar alsmede welke acties en investeringen daarbij horen. Binnen deze structuur is gekozen voor een werkwijze langs programmalijnen en sleutelprojecten. Met het voorliggende jaarprogramma wordt inzicht geboden in de activiteiten in 2019 inclusief de middelen die hiervoor uit het Fonds Verstedelijking Almere beschikbaar worden gemaakt.

De uitvoering in programma's en sleutelprojecten

Om het in de Rijksstructuurvisie Amsterdam Almere Markermeer geschetste toekomstperspectief, de bijbehorende ambities en de strategie te bewerkstelligen wordt over de volle breedte van de verstedelijkingsopgave geacteerd.

- De woonmilieus die in Almere ontwikkeld worden zijn onderscheidend binnen de Noordvleugel. Duin, een duinlandschap gelegen aan het IJmeer, is hiervan een goed voorbeeld. Maar ook groenstedelijke, meer landelijke en dorpse woonmilieus die elders in het kerngebied van de Noordvleugel relatief beperkt beschikbaar zijn, worden in Almere op grote schaal aangeboden. De woningbouwopgave wordt voor het overgrote deel gerealiseerd door de gemeente Almere zelf. Daarnaast is een drietal gebiedsontwikkelingen beschreven binnen het Programma Almere 2.0
 - o Almere Oosterwold (in samenwerking met de gemeente Zeewolde, het Rijksvastgoedbedrijf, de provincie Flevoland en het Waterschap Zuiderzeeland)
 - o Almere Centrum Weerwater (ondergebracht binnen de projectorganisatie Floriade)
 - o Almere Pampus (nog niet actief)

- De geformuleerde ambities en thema's zijn geoperationaliseerd in zeven programma's. Deze programma's bevatten, naast reguliere beleidsmatige inzet, ook een aantal (sleutel)projecten. De sleutelprojecten worden (deels) mogelijk gemaakt met een bijdrage vanuit het door Rijk, provincie en gemeente gezamenlijk ingerichte Fonds Verstedelijking Almere. Dit zijn:
 - Versterken hart van de stad
 - Station en Stationsomgeving
 - Rondje Weerwater
 - Versterken Almere Centrum
 - Floriade
 - Versterken leer- en werkomgeving
 - Flevocampus
 - Floriade Werkt!
 - Internationale Campus
 - Energy on upcycling
 - Opwaarderen Reststromen
 - Citylab stedelijke grondstoffen
 - Competitie Upcycle City
 - De Energieneutrale Stad
 - Energiefonds
 - Stad zonder Gas
 - Cultuur, recreatie en toerisme
 - Nationaal Park Nieuw Land – Almeerse Poort
 - Kustzone Almere Poort / Duin
 - Eden
 - Vernieuwend Wonen
 - Experimenten Vernieuwend Wonen
 - Groen Blauw
 - Verschillende projecten ondergebracht bij andere programmalijn
 - Stedelijke Bereikbaarheid Almere
 - Verschillende projecten

In dit jaarprogramma zijn de bijdragen aan sleutelprojecten opgenomen die in 2019 ten laste van het Fonds Verstedelijking Almere komen.

1. Versterken hart van de stad

Om Almere op de lange termijn een rol als onderscheidende kern binnen de grootstedelijke regio Amsterdam te laten vervullen, krijgt het hart van de stad de komende jaren een forse verstedelijkingsimpuls. Er wordt toegewerkt naar een centrum met een voorzieningenniveau en functiemix dat hoort bij een stad van 200.000 tot 300.000 inwoners. Het gebied wordt zichtbaar en voelbaar als hart van de stad, zal een sterkere regionale betekenis krijgen en wordt dé ontmoetingsplek wordt voor zowel bewoners als bezoekers. Het Hart van de Almere is levendig, verrassend en aantrekkelijk. Het is een samenhangend gebied rond het Weerwater en heeft betekenisvolle ontmoetingsplekken, pleinen, parken en aantrekkelijke verbindingen en entrees. Het Hart van Almere kent een grote mate van functiemenging en daardoor een sterke interactie tussen wonen, werken, leren en recreëren.

Eind november 2017 is Almere Centrum uitgeroepen tot de Beste Binnenstad van Nederland 2017 tot 2019 in de categorie middelgrote steden. De titel Beste Binnenstad is een kwaliteitslabel. Tijdens deze verkiezing zijn diverse facetten van de binnenstad onder de loep genomen. De Beste Binnenstad onderscheidt zich in de volle breedte van andere binnensteden door op 12 thema's (o.a. marketing, leisure, samenwerking, gastvrijheid, mobiliteit, retail, vastgoed, wonen) de grootste vooruitgang te boeken. Zowel vanuit de optiek van de consument als het bedrijfsleven, bewoners en bezoekers. Deze titel sterkt enorm in het vertrouwen dat we op de goede weg zijn. De jury roemde Almere vooral door de verregaande vormen van samenwerking met ondernemers en bewoners. De koers en projecten in het programma Versterken Hart van de Stad worden ook gezamenlijk ingevuld.

Alle bedragen x € 1.000

Projecten	Nieuwe middelen 2019	Middelen voorgaande jaren	Totaal middelen 2019
1.1 Station en Stationsomgeving	0	-558	-558
1.2 Rondje Weerwater	0	-8.400	-8.400
1.3 Versterken Almere Centrum	-300	-1.450	-1.750
1.4 Floriade	-1.350	-1.700	-3.050
Totaal	-1.650	-12.108	-13.758

1.1 Station en stationsomgeving

De verblijfswaarde, ontmoetingswaarde en daarmee ook de economische waarde van het stationsgebied blijven achter bij de groei in reizigersaantallen en de ontwikkeling van de stad. De gemeente wil in samenwerking met partners het station en het omliggende gebied transformeren tot visitekaartje van de stad. 21 februari 2018 is een intentieovereenkomst gesloten tussen NS, Pro Rail, provincie Flevoland en gemeente Almere over de ontwikkeling van het station tot 2022 (Floriade). Deze maatregelen worden nu uitgewerkt in een integraal ontwerp. Dit ontwerp wordt in het derde kwartaal dit jaar opgeleverd. Daarna wordt dit ontwerp uitgewerkt naar een Definitief Ontwerp. Parallel wordt gestart met het maken van realisatieovereenkomsten op diverse maatregelen. Uitgangspunt is dat uitvoering van deze werkzaamheden voor 2022 plaatshebben. In 2019 vinden de volgende activiteiten plaats:

- Uitwerking gekozen schetsplan naar Definitief Ontwerp
- Afspraken tussen partijen over realisatie en financiering in Realisatieovereenkomsten
- Voorbereiding, realisatie en aanbesteding, omgevingsvergunning

De reeds toegekende middelen zijn toereikend om deze activiteiten te bekostigen. Er worden dus geen nieuwe middelen aangevraagd.

1.2 Rondje Weerwater

Het Weerwater is het centraal gelegen water in Almere, aan de noordzijde geflankeerd door het stadshart en aan de zuidzijde door het toekomstige Floriadeterrein. Op dit moment wordt de ligging van het stadscentrum aan het water nauwelijks benut en zijn er aan het water zeer beperkte voorzieningen aanwezig. Dit terwijl er een enorme kans om van het Weerwater een recreatieomgeving te maken en zo het stadscentrum en het Floriadegebied met elkaar te verbinden.

Het Rondje Weerwater wordt een sportieve en recreatieve route, die moet uitnodigen tot bewegen en elkaar ontmoeten. De realisatie hiervan vraagt om diverse fysieke en programmatische ingrepen, zoals het bewerkstelligen van een herkenbare route, materiaalgebruik, verlichting, straatmeubilair en bruggen. De totale kosten bedragen circa € 24,6 miljoen.

Impressie track: Jesse van Keeken

Binnen het project worden de volgende deelgebieden en projecten onderscheiden:
aanleg van het 'fysieke rondje', duidelijk herkenbare fiets- en wandelpaden rondom het water;

- deelgebied Centrumkade, inclusief Esplanade;
- deelgebied Lineair Oeverpark
- deelgebied Evenementenstrand
- deelgebied Expowijk (Floriadeterrein)
- deelgebied Parkrand (Lumièrepark)
- aanleg van een brug tussen Lumièrepark en Floriadeterrein.

De reeds toegekende middelen zijn toereikend om deze activiteiten te bekostigen. Er worden dus geen nieuwe middelen aangevraagd. Het grootste deel hiervan is bestemd voor herinrichting van Esplanade en Centrumkade (€ 3,1 miljoen), de Weerwaterbrug (€ 2,5 miljoen) en de aanleg van de track Stedenwijk (€ 1,5 miljoen).

1.3 Versterken Almere Centrum

Het centrum van Almere heeft zich de afgelopen tien jaren ontwikkeld tot een aantrekkelijk gebied. Almeers en steeds meer bezoekers uit de regio, inmiddels ruim tien miljoen per jaar, kiezen voor dit centrum vanwege het gevarieerde en eigentijdse aanbod, de eigen sfeer, het gemak, de gastvrijheid en de bijzondere evenementen. Tegelijkertijd moet onderkend worden dat het nog niet vanzelf goed gaat met het centrum. De huren van het commercieel vastgoed staan onder druk. Leegstand in de winkelvoorraad ligt op de loer. De bezoekersaantallen in zowel commerciële, maatschappelijke als culturele voorzieningen alsmede de omzetten blijven achter doordat de regionale aantrekkingskracht nog aanzienlijk beter kan.

Een gebiedsgerichte versterking van het centrum betekent het verder intensiveren van de functiemix (winkels, woningen en openbare ruimte) in combinatie met de herinrichting en programmering van de openbare ruimte op de hoofdroute van het centrum: Stationsplein – Stadhuisplein – Forum – Esplanade. Parallel hieraan wordt de Groene loper ontwikkeld: een sport-, spel- en wandelroute waar bezoekers even in de luwte van het centrum kunnen zijn.

In 2019 komt een aantal projecten in de fase van uitvoering. De Esplanade, het pocketpark (op de Stadhuispromenade), de herinrichting van het stadhuisplein. Dit vraagt om een zorgvuldige afstemming in werkzaamheden zodat de bezoeker Almere Centrum niet ervaart als één grote opgebroken bouwput, maar ook in 2019 het plezierig bezoeken van de Beste Binnenstad voorop staat.

Voorlopig ontwerp Esplanade: Plein06

Bij het Jaarprogramma 2019 wordt net zoals de voorgaande jaren € 300.000,- aan middelen gevraagd voor de bijdrage in programmering-, marketing- en promotiekosten in het stadscentrum. Deze middelen dienen als cofinanciering voor de programmeringsgelden van onze partners. Er worden voor de investering in Almere Centrum geen extra middelen aangevraagd voor het Jaarprogramma 2019. De reeds toegekende middelen zijn toereikend om deze activiteiten te bekostigen.

1.4 Floriade

In 2022 is Almere het toneel voor de wereldtuinbouwtentoonstelling Floriade. De locatie voor de Floriade is geen eenmalig evenementen terrein, maar in potentie ook een aantrekkelijk gebied voor duurzame gebiedsontwikkeling. Dit past bij de ambitie Almere uit te laten groeien tot de groene stad van de toekomst, toegerust om urgente verstedelijkingsvraagstukken van passende antwoorden te voorzien.

Bij het groene, duurzame karakter van de Floriade en de beoogde latere gebiedsontwikkeling horen duurzame, innovatieve bruggen. Hiertoe wordt de markt uitgedaagd om met innovatieve, circulaire ontwerpen te komen voor de vier van de bruggen die in het gebied moeten worden aangelegd. De winnende ontwerpen krijgen de kans om hun showcase tijdens en na de Floriade aan de wereld te presenteren. In totaal is circa € 3,4 miljoen nodig om deze 'challenge' op te zetten (programma- en congreskosten) en bij te dragen in de aanleg van de bruggen. Het beschikbare budget is voldoende om casco bruggen aan te leggen. De aanvullende investering zou moeten worden gedaan door de marktpartijen zelf. Daarnaast worden de uitvoeringskosten voor onderliggende en aanpalende investeringen gedekt uit de businesscase Floriade.

Voor 2019 wordt de tweede tranche van € 1,3 miljoen aangevraagd uit het FVA. Deze tranche maakt (net als de eerder beschikbaar gestelde € 2 miljoen alsmede de middelen voor Floriade Werkt!) deel uit van de € 10 miljoen die de Provincie aan het masterplan Floriade bijdraagt.

2. Versterken leer- en werkomgeving

Een sterke, diverse en kwalitatief hoogwaardige onderwijsstructuur is een levensader voor elke stad. Almere is een stad waar alle mensen hun talenten optimaal kunnen ontwikkelen, een leven lang. Een stad waar het onderwijs naadloos aansluit op de arbeidsmarkt, waar ondernemerschap en innovatie floreren en waar Almeerse jongeren in hun eigen stad kunnen blijven wonen om te studeren. Een stad waar kennisinstellingen, bedrijven, studenten en werknemers zich graag willen vestigen omdat hier altijd goede werknemers te vinden zijn, er een innovatief en ondernemend klimaat heerst en in samenwerking wordt gewerkt aan nieuwe kennis en producten. Goed onderwijs betekent economische groei van een stad en een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en (jonge) mensen. Op deze manier draagt deze programmalijs bij aan de versterking van de internationale concurrentiepositie van de Noordvleugel.

Alle bedragen x € 1.000

Projecten	Nieuwe middelen 2019	Middelen voorgaande jaren	Totaal middelen 2019
2.1 Flevocampus	-2.244	-1.174	-3.418
2.2 Floriade Werkt!	0	-710	-710
2.3 Internationale Campus	0	-232	-232
Totaal	-2.244	-2.116	-4.360

2.1 Flevocampus

Flevoland biedt met zijn vruchtbare grond, goede infrastructuur en professionele landbouw een goede plek voor het opzetten van een nieuw kenniscluster, een wetenschappelijke praktijkwerkplaats die Almere en daarmee Flevoland toonaangevend maakt in het adresseren van mondiale vraagstukken op het gebied van voedsel, zowel in wetenschappelijk opzicht als in de praktische toepassing. De Floriade zorgt voor momentum en een podium. Met partners uit de stad, kennisinstellingen, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties wordt samengewerkt om deze ambitie te verwezenlijken. Uiteindelijk moet dit leiden tot een permanente beweging die gestalte krijgt in een Flevocampus op het Floriadeterrein, waar kenniscirculatie en innovatie centraal staat.

De Flevocampus is in 2017 van start gegaan en heeft 3 doelen:

- Uitbreiden en versterken van hoogwaardige kennisfuncties in Almere (internationale studenten, topopleidingen, spraakmakende wetenschappers, succesvolle promovendi).
- Versterken van de economische structuur lokaal en regionaal door kennistoepassing van bedrijven, die daarbij op maat gesteund worden door kennisinstututen als AMS en Aeres.
- Vestigen van een internationale reputatie als groene, veerkrachtige stad, die functioneert als (wetenschappelijke) praktijkwerkplaats voor stedelijke voedselvoorziening. En waar het beperken van gezondheidsrisico's voor burgers gemeentelijk beleidsdoel is.

DenkTank 2017 Flevocampus, fotografie: Elizabeth Lanz

De aangevraagde bijdrage uit het Fonds Verstedelijking Almere in 2019 bedraagt € 2.244.000. Deze bijdrage is verdeeld naar verschillende thema's en deelgebieden binnen deze thema's:

- Onderzoek: er wordt gewerkt aan een gedegen onderzoeksprogramma, fundamenteel en praktijkgericht, waarin wetenschappers en lectoren van AMS resp. Aeres Almere en Dronten nauw samenwerken.
- Opleiden: Het huidige aanbod van HBO opleidingen wordt uitgebreid met een Master, Denktank, mini MBA en een op ondernemerschap gericht programma.
- Ontwikkelen: programma gericht op internationale uitwisseling, netwerkvorming en idee ontwikkeling
- Ondernemen: Met ondernemers worden concrete projecten op gebied van stedelijke voedselvoorziening opgepakt, gericht op verbeteringen en vernieuwingen van producten en diensten.
- Communicatie en marketing: Door een gerichte marketing en communicatiestrategie wordt ingezet op de vergroting van de bekendheid van de Flevocampus als het cluster waar vraagstukken van Feeding the City worden onderzocht, studenten tot foodprofessionals van de toekomst worden opgeleid, bedrijven werken aan nieuwe markttoepassingen met behulp van onderzoekers en nieuwe producten en diensten worden ontwikkeld.
- Organisatie: een kleine slagvaardige organisatie zorgt voor de programmering en de verbinding tussen de partners
- Bijdrage nieuwbouw: de Aeres Groep ontwikkelt een schoolgebouw op het Floriade terrein. De locatie op het terrein vraagt om een toonaangevend gebouw op gebied van duurzaamheid en architectuur en vraagt om aansluiting op het arboretum. Voor deze extra ambities wordt een bijdrage vanuit de Flevocampus geleverd.

2.2 Floriade Werkt!

Op het toekomstig evenemententerrein van de Floriade wordt een fysieke Innovatiewerkplaats gerealiseerd, waar de provincie Flevoland als gastheer aan bedrijven en instellingen een podium biedt om te netwerken en te experimenteren. Vanaf de opening tot en met het evenement in 2022 is het gebouw het podium van innovaties. De inhoudelijke vulling wordt mogelijk gemaakt vanuit het project Floriade Werkt! door het organiseren van Challenges en een subsidieregeling voor het bedrijfsleven. De Challenges zijn innovatiewedstrijden bedoeld om 'reuring' te genereren op weg naar de Floriade, het Innovatiepaviljoen te vullen met activiteiten, maar ook om een bijdrage te leveren aan de doelen van Flevocampus en aan de structurele versterking van de Almeerse economie. In 2017 heeft de eerste Challenge plaatsgevonden. In 2019 zal de volgende Challenge worden georganiseerd. De reeds toegekende middelen zijn toereikend om deze activiteiten te bekostigen. Er worden dus geen nieuwe middelen aangevraagd. De reeds toegekende middelen maken deel uit van de € 10 miljoen die de Provincie aan het masterplan Floriade bijdraagt. Na de Floriade zal de innovatiewerkplaats, samen met de nieuw te bouwen hogeschool van Aeres, onderdeel gaan uitmaken van de Flevocampus.

2.3 Internationale Campus

Met het sleutelproject Internationale Campus wordt het huidige aanbod aan internationaal onderwijs in Almere (2 scholen) op één locatie gehuisvest, wordt het aantal plekken uitgebreid en de herkenbaarheid en positionering van de scholen verstevigd. De internationale campus zal in eerste instantie geschikt zijn voor totaal 700 leerlingen: dit zijn 400 leerlingen Voortgezet Onderwijs en 300 leerlingen Primair onderwijs. Met een internationale campus wil Almere een aantrekkelijk vestigingsklimaat scheppen voor internationale werkgevers en werknemers.

In 2019 worden geen nieuwe middelen aangevraagd. 2019 staat in het teken van het voorbereiden van de bouw. en vinden de volgende activiteiten plaats:

- Opstellen van het Voorlopig Ontwerp
- Opstellen van het Definitief Ontwerp
- De bouwvoorbereidingen

2.4 AD Academy en Kenniscentrum Gepersonaliseerd Leren

Naast de Flevocampus en Internationale Campus worden in 2019 twee projecten uitgewerkt zodat Almere de komende jaren actief kan inspelen op een productief leerklimaat. De eerste is de Associate Degree Academy waar de inwoners van Almere die scholing kunnen krijgen die past bij de economische ontwikkeling van de stad. Het tweede project Kenniscentrum Gepersonaliseerd Leren richt zich op de lange termijn en is er op gericht om het funderend onderwijs (primair en secundair onderwijs) naar een hoger plan te tillen. De uitwerking van deze projecten wordt bekostigd uit het procesgeld van deze programmalijn.

3. Energy on Upcycling

Almere wil in 2022 energieneutraal zijn. De stad heeft dan geen energie en warmte van buiten nodig (en zo weinig mogelijk grondstoffen). De zelfvoorzienende stad kan in samenwerking met Flevoland duurzame energie opwekken, opslaan en distribueren. Daarnaast is een van de ambities van Almere om een stad zonder afval te worden. Concreet betekent dit dat we in 2020 in Almere gemiddeld nog maar 50 kilo restafval per persoon per jaar overhouden. Van het overige 'afval' worden nieuwe grondstoffen en nieuwe producten gemaakt. Nieuwe technologie speelt een belangrijke rol bij de realisatie van deze ambitie.

De gemeente Almere wil experimenteerruimte bieden en nieuwe economische bedrijvigheid stimuleren voor het opwaarderen van reststromen uit de stad. In 2019 wordt €1,2 miljoen nieuwe geld aangevraagd.

- CityLab stedelijke grondstoffen – gecontroleerde beleid- en regelruimte is planologisch geborgd.
- Competitie Upcycle City – de competitie heeft geleid tot één of meer gesloten contracten voor uitvoering.

Alle bedragen x € 1.000

Projecten	Nieuwe middelen 2019	Middelen voorgaande jaren	Totaal middelen 2019
3.1 Opwaarderen reststromen - CityLab	-179	-455	-634
3.1 Opwaarderen reststromen - Competitie Upcycle City	-1.060	-196	-1.256
3.2 De Energieneutrale Stad - Energiefonds	0	-182	-182
3.2 De Energieneutrale Stad – Stad zonder Gas	0	-290	-290
Totaal	-1.239	-1.123	-2.362

3.1 Opwaarderen reststromen

Om de circulaire economie aan te jagen zet Almere in op het ontwikkelen van de afzetmarkt. Onder meer door te starten met productgroepen waar zij zelf de regie over voert. Denk aan de aanleg, onderhoud en vernieuwing van elementen in de openbare ruimte en het gemeentelijk vastgoed. Dit komt onder andere tot uiting in de innovatieve aanbestedingen van separate reststromen, zoals het groenonderhoud, textiel en mixed plastics, waarbij de stad binnen haar reguliere investeringsprogramma's aanstuurt op afname van lokaal opgewerkte circulaire grondstoffen en producten. Hierbij wordt ingezet op de volgende deelprojecten.

3.1.1 Citylab Stedelijke grondstoffen

In de directe omgeving van het Upcycle Centrum, het bedrijventerrein de Steiger, wordt het Citylab stedelijke grondstoffen gerealiseerd. Dit is een gecontroleerde regelluwe testomgeving voor nieuwe economische activiteiten rond het opwaarderen van reststromen. De doelstelling van het Citylab is om nieuwe circulaire bedrijven aan te trekken en huidige circulaire bedrijfsactiviteiten te stimuleren door het bieden van een aantrekkelijk vestigingsklimaat gericht op de circulaire economie en een opvolgmilieu voor de bedrijven in het Upcyclecentrum. De aanvraag voor het Jaarprogramma 2019 bedraagt € 179.250,-.

In 2019 worden de volgende resultaten bereikt:

- Start nieuwe calls aanvragen stimuleringsfonds
- Presentatie op 4 verschillende evenementen om bedrijven aan te trekken
- Definitieve locatie ontmoetingsruimte met maandelijkse inhoudelijke en /of sociale evenementen
- Herinrichting openbare ruimte (plan schrijven en uitvoeren)
- Plan van aanpak opstellen omtrent transformatie bestaande bedrijven

3.1.2 Competitie Upcycle City

De competitie Upcycle-City heeft als doel het creëren van nieuwe economische circulaire bedrijvigheid. Na een Europese aanbesteding hebben twee consortia gewonnen. De eerste winnaar – een

samenwerkingsverband voor de upcycling van bouwpuin en biomassa naar groen beton met bijproducten zoals groen gas en CO2 die in de directe omgeving hun toepassing vinden – onderhandelt met de gemeente om het plan te realiseren.

De aanvraag voor het Jaarprogramma 2019 bedraagt €1.060.000,-. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan hetgeen is afgesproken met de eerste winnaar. Tevens wordt uitvoering gegeven aan hetgeen met de beoogde tweede winnaar wordt afgesproken.

3.2 De Energieneutrale Stad

3.2.1 Energiefonds

Via het Energiefonds kunnen bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties voor hernieuwbare energieprojecten (aanvullende) financiering aanvragen in de vorm van een lening. Hierbij werkt de gemeente Almere samen met de Stichting Volkshuisvesting Nederland als fondsbeheerder. Het administratief beheer wordt uitgevoerd door het subsidiebureau van de gemeente Almere. De doelstellingen:

- Stimuleren van energiebesparende oplossingen voor woningen en bedrijven
- Verduurzaming van woningen en bedrijven
- Bijdragen aan doelstelling 'energieneutraal in 2022'

De regeling is een groot succes. In 2019 wordt dit in een nieuwe vorm, met reeds toegekende middelen, gecontinueerd.

3.2.2 Stad zonder gas

Dit project gas richt zich op de verduurzaming van het warmtenet. Dit programma bouwt voort op lopende studies voor o.a. het aanboren van ultradiepe aardwarmte in Almere. Met dit project levert Almere een belangrijke bijdrage aan het aanboren van hernieuwbare en alternatieve energiebronnen. In 2050 is aardgas niet meer beschikbaar en daarnaast is een transitie nodig met oog op de CO2 doelstellingen die in Europa, het Rijk en lokaal gemaakt zijn (40% minder uitstoot in 2030). Omdat 70% van Almere reeds over stadsverwarming beschikt, heeft 'verduurzaming aan de bron' een grote impact op de energieneutraliteit van de stad.

In 2018 wordt, in samenwerking met Rijk en de MRA, het grootste deel van het vooronderzoek afgerond. Bij positieve resultaten wordt in 2019 bekeken op welke wijze de markt hier een nadrukkelijker rol in kan spelen. De activiteiten in 2019 worden bekostigd met reeds toegekende middelen. Er worden geen nieuwe middelen aangevraagd.

4. Cultuur, recreatie en toerisme

Eén van de grote kwaliteiten van de Noordvleugel ten opzichte van andere stedelijke regio's in Europa is de toegang tot grote groen- en recreatiegebieden. Over tien jaar kent Almere een aantal plekken in en om de stad die de stad zelf én de Noordvleugel van de Randstad naar een hoger niveau brengen. Plekken die de stad en de regio aantrekkelijker maken als verblijfsgebied, als recreatiegebied en die het toerisme bevorderen.

Alle bedragen x € 1.000

Projecten	Nieuwe middelen 2019	Middelen voorgaande jaren	Totaal middelen 2019
4.1 Nationaal Park Nieuw Land – Almeerse Poort	-4.045	0	-4.045
4.2 Kustzone Almere Poort / Duin	-2.005	0	-2.005
4.3 Eden	-3.000	0	-3.000
Totaal	-9.050	0	-9.050

4.1 Nationaal Park Nieuw Land – Almeerse Poort

De inzet van dit project is om de Oostvaardersplassen en de omliggende natuurgebieden beter toegankelijk te maken voor inwoners van Almere en de regio. Hiermee wordt Almere steviger op de kaart gezet als groene stad. Tevens heeft dit naar verwachting een positief effect op bezoekersstromen en daarmee werkgelegenheid. Er wordt ingezet op het verkrijgen van de status van Nationaal Park. Daarnaast zal de 'Almeerse Poort' ontwikkeld worden, dat een ontvangstgebied zal vormen met faciliteiten en activiteiten afgewisseld met karakteristieke Oostvaarderplassen natuur, zoals die in het kerngebied te vinden is. Dit project wordt gezamenlijk met Staatsbosbeheer uitgevoerd.

In 2017 is gestart met de planontwikkeling voor de Almeerse Poort. Dit heeft geresulteerd in een door de gemeenteraad van Almere vastgesteld Uitvoeringsprogramma Almeerse Poort in 2018. Voor 2019 wordt €4.045.000,- aangevraagd waarvoor de volgende activiteiten worden uitgevoerd:

- Activiteitenprogrammering
- Marketing en communicatie
- Uitvoering civiel- en cultuurtechnische werkzaamheden
- Aanplant bomen en struweel
- Besluitvorming FVA 2022-2026
- Uitwerking Marktverkenning
- Aanschaf excursievoertuig

4.2 Kustzone Almere Poort / Duin

De Kustzone Poort vormt de entree van Almere vanaf de Hollandse Brug en is voor de regio de eerste locatie voor het verkennen van Almere. Het is een bestemming voor de inwoners en bezoekers uit de regio: voor zeilers, surfers, zwemmers, fietsers en strandbezoekers. Ook vinden er evenementen plaats en worden er theatervoorstellingen gegeven met regionale en zelfs nationale aantrekkingskracht. Juist hier liggen mogelijkheden om de culturele, recreatieve en toeristische functie verder uit te breiden. Het gebied is volop in ontwikkeling en biedt kansen voor groei. De Libelle Zomerweek wordt jaarlijks gehouden op het evenementenstrand, de theatergroep Vis a Vis is er gevestigd in een energieneutraal pand, de Marina Haven breidt uit en het strandbad Duin en het catamaranstrand worden volop benut. Er wordt ingezet op:

1. Behoud van het evenementenstrand door investeringen in de openbare ruimte
2. De programmering van activiteiten

Gluren bij de burens 2018: eerste activiteit StrandLAB Almere. Foto links: Fotografieteam BG 22 24

Het doel is om de kustzone verder op de kaart te zetten; om naast een gebied met een bijzondere, hoogwaardige woonkwaliteit ook te fungeren als culturele broedplaats waar beleving en de relatie met water centraal staan. In 2019 vinden de investeringen in het Almeerderstrand plaats en het uitvoeren van het plan van aanpak voor het StrandLAB Almere. De totale omvang van de aanvraag bedraagt € 2.005.000. De invulling bestaat op hoofdlijnen uit:

- Uitrol plan van aanpak StrandLAB Almere
- Aanleg evenementenstrand / inrichting recreatiestrand

4.3 Eden

Eden Holland is een plan voor een internationaal educatief botanisch park, een ontwikkelingsomgeving voor de fysieke en sociale transitie op gebieden van duurzaamheid zoals voedsel, gezondheid en circulariteit. Het park bestaat uit een museaal centrum en een kas gelegen te midden van belevingstuinen en een ontdekkingsbos. Onderdeel van het plan zijn het scheppen van 75 arbeidsplaatsen, 200 stageplaatsen voor het beroepsonderwijs en 50 leerwerkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

In totaal wordt er €10 mln. gereserveerd vanuit het FVA. Waarvan €3 mln. in te zetten in 2019. De voorwaarden waaronder deze middelen worden vrijgegeven worden nog nader bepaald in overleg met de Fondsbeheerder.

4.4 Cultuur

Cultuur is in toenemende mate verbonden aan de economische ontwikkeling van de stad en regio. Investeren in cultuur zorgt voor economische dynamiek. Een bruisend cultureel klimaat draagt bij aan een slimme en innovatieve stad. In 2018 wordt gewerkt aan een culturele strategie op basis waarvan in 2019 een nieuw sleutelproject Cultuur kan worden opgenomen in het Meerjarenprogramma. Doelstelling hiervan is enerzijds te sturen op kwaliteit en optimale functiemix en anderzijds de mogelijkheden te verkennen voor een culturele topattractie. Te denken valt aan

- Initiatieven op het snijvlak van musea en beleving, landart en festivals. Hiervoor hebben zich verscheidene initiatiefnemers bij de gemeente Almere gemeld.
- De ontwikkeling van de plannen voor een museum van nationale c.q. internationale betekenis.

Het onderzoek wordt bekostigd vanuit de proceskosten van deze programmalijn. Er worden in 2019 geen aparte middelen aangevraagd.

5. Vernieuwend wonen

Om de kwalitatieve groei van Almere te versterken en vernieuwing van het wonen met concrete experimenten aan te jagen, wordt een bijdrage gevraagd vanuit het FVA voor financiering van het Woningbouwatelier en ruimte voor experimenteren. De bijdrage is bedoeld voor het aanjagen en het mede mogelijk maken van experimenten en wordt besteed als 'motivatie' om investeerders te verleiden tot en te ondersteunen bij het realiseren van concrete experimenten; investeerders worden verleid vernieuwing in het wonen te realiseren op de opgaven die er echt toe doen. De Programmalijn wordt uitgevoerd door het Woningbouwatelier, een samenwerkingsverband tussen de gemeente, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het Rijksvastgoedbedrijf. De Rijksbouwmeester is betrokken als bijzonder adviseur. Het atelier brengt ideeën en partijen in positie en werkt gericht aan de volgende concrete resultaten:

- Enkele toepasbare experimenten, die nieuwe kennis opleveren over innovaties die het functioneren van de (landelijke) woningmarkt verbeteren.
- Landelijke verspreiding van breed gedeelde inzichten, kennis en voorbeeldprojecten via een eigen (digitaal) platform en andere landelijke platforms.
- Een positieve bijdrage aan het imago van de stad Almere als de plek waar in beginsel elke woning en woonwens gerealiseerd kan worden en de Noordvleugel als stedelijke regio met complementaire woonmilieus en een aantrekkelijk (inter)nationaal vestigingsklimaat.

Projecten	Alle bedragen x € 1.000		
	Nieuwe middelen 2019	Middelen voorgaande jaren	Totaal middelen 2019
5.1 Experimenten vernieuwend Wonen	-800	0	-800
Totaal	-800	0	-800

WhoCares 2017: gesprekken met de buurt in de Roef

Voor 2019 wordt € 800.000,- aangevraagd om de volgende experimenten mogelijk te maken:

- Prijsvraag Who Cares Na de keuze van het winnende idee in het najaar van 2017 volgde vanaf het voorjaar 2018 de opmaat naar feitelijke realisatie van de winnende plannen. In juli 2018 zijn er haalbaarheidsstudies opgeleverd door de initiatiefnemers van de winnende plannen van de prijsvraag. Afhankelijk van de haalbaarheid van de initiatieven wordt er in 2019 verder gewerkt aan realisatie van de plannen.
- Doorontwikkeling zelfbouw De opgedane inzichten tijdens het aanjagen van de bouw van het eerste bewoonbare WikiHouse in Almere (opgeleverd Q1 2018) worden breed en actief gedeeld. Mede in het kader van dit experiment heeft het college in Q1 2018 ingestemd met de deelname aan het project Housing 4.0 Energy waarvoor door de provincie Vlaams-Brabant binnen het Europese subsidieprogramma Interreg Noordwest Europa een subsidieaanvraag is ingediend. De subsidie is in Q2 2018 toegekend. Met de toekenning van de subsidie ontvangt Almere een dekking van 60% van de totale investering voor de realisatie van WikiHouses vanuit Europese subsidiegelden. De

extra financiering maakt het mogelijk om de kennis en innovaties die door internationale samenwerking in het projectconsortium worden ontwikkeld toe te passen bij de realisatie van het WikiHouse experiment in Almere.

- Kantoortransformatie Dit experiment richt zich op het mogelijk maken van de transformatie van leegstand vastgoed van onderop, door de eindgebruiker maximaal te faciliteren in het aankoopproces. Hiermee wordt getracht maximale programmatistische kwaliteit te borgen. De verbouw is gebaseerd op digitaal geproduceerde bouwdelen; dit faciliteert maximale flexibiliteit en klantgerichtheid. Doel is niet alleen dat er een platform ontstaat (lange termijn), maar dat tevens in 2019 zichtbaar gemaakt wordt dat maatwerk ontwikkelen in een bestaand gebouw gewoon kan (korte termijn), b.v. middels het in (laten) richten van een leegstaande verdieping.
- BouwExpo Floriade Duurzaam, Digitaal, Circulair In 2019 wordt afhankelijk van de nadere verkenning in 2018 vorm gegeven aan realisatie van een volgende BouwEXPO waarmee het samenwerkingsverband Woningbouwatelier een bijdrage levert aan het innovatieve vernieuwende karakter van de bouw van de woningen op het Floriade terrein.

6. Financieel overzicht 2019

De bestedingen 2019 vanuit het Fonds Verstedelijking Almere zijn opgebouwd uit 3 onderdelen:

- Proceskosten (Almere 2.0 en programmalijnen)
- Projectkosten (Nieuwe aanvragen 2019 en reeds toegekende middelen uit voorgaande jaren)
- Beheer- en onderhoudskosten sleutelprojecten eerste vijf jaar.

Alle bedragen x € 1.000			
	Nieuw middelen 2019	Middelen voorgaande jaren ¹	Totaal middelen 2019
<i>Proceskosten</i>			
Programmaorganisatie Almere 2.0	-1.200	0	-1.200
Programmasturing Programmalijnen 1 t/m 4	-1.000	0	-1.000
Totaal uitgaven proceskosten	-2.200	0	-2.200
<i>Programmalijn 1: Versterken hart van de stad</i>			
1.1 Station en stationsomgeving	0	-558	-558
1.2 Rondje Weerwater	0	-8.400	-8.400
1.3. Versterken Almere Centrum	-300	-1.450	-1.750
1.4. Floriade	-1.350	-1.700	-3.050
<i>Programmalijn 2: Versterken leer- en werkomgeving</i>			
2.1 Flevocampus	-2.244	-1.174	-3.418
2.2 Floriade werkt!	0	-710	-710
2.3 Internationale Campus	0	-232	-232
<i>Programmalijn 3: Energy on upcycling</i>			
3.1.1 Opwaarderen reststromen – Citylab Stedelijke grondstoffen	-179	-455	-634
3.1.2 Opwaarderen reststromen – Competitie Upcycle City	-1.060	-196	-1.256
3.2.1 Energieneutrale Stad – Energiefonds	0	-182	-182
3.2.2 Energieneutrale Stad – Stad zonder Gas	0	-290	-290
<i>Programmalijn 4: Cultuur, recreatie en toerisme</i>			
4.1 Nationaal Park Nieuw Land – Almeerse Poort	-4.045	0	-4.045
4.2 Kustzone Almere poort / Duin	-2.005	0	-2.005
4.3 Eden	-3.000	0	-3.000
<i>Programmalijn 5: Vernieuwend Wonen</i>			
5.1 Experimenten Vernieuwend Wonen	-800	0	-800
<i>Beheer en onderhoud</i>			
	-312	0	-312
Totaal uitgaven programmalijnen	-15.295	-15.347	-30.642
Totaal middelen	-17.495	-15.347	-32.842

Programmaorganisatie Almere 2.0

De programmaorganisatie Almere 2.0 is ondergebracht bij de gemeente Almere. De hiermee samenhangende kosten worden gefinancierd uit de gemeentelijke bijdrage aan het fonds. Het budget voor deze proceskosten in 2019 bedraagt € 1,2 mln. Dit is € 0,3 mln. meer dan in voorgaande jaren. Reden is dat met het groeien van de uitgaven vanuit het Fonds Verstedelijking Almere de inspanningen om dit te beheren toenemen. Vanaf 2019 worden hier een fulltime programmamanager, programmacontroller en communicatieadviseur voor ingezet.

Programmasturing programmalijnen

Ten behoeve van de programmalijnen wordt vanuit het fonds jaarlijks een budget beschikbaar gesteld voor programmasturing en onderzoek naar toekomstige sleutelprojecten van de nabije toekomst. Dit

¹ De inzet van middelen voorgaande jaren betreft een inschatting voor wat betreft de middelen voor het jaar 2018. De inschatting is gebaseerd op interne voortgangsrapportages welke per sleutelproject periodiek worden opgesteld. Einde van het jaar kan deze inschatting van middelen licht afwijken van de hier genoemde bedragen. In het jaarverslag 2018 worden de definitief beschikbare middelen voorgaande jaren voor 2019 gerapporteerd.

taakstellende budget is voor iedere lijn € 0,25 mln. per jaar. Het budget voor deze proceskosten in 2019 bedraagt derhalve € 1 mln.

Beheer en onderhoud sleutelprojecten

De investeringen uit het Fonds Verstedelijking kunnen kosten voor beheer en onderhoud met zich meebrengen. De gemeente Almere draagt deze kosten. In het Overleg Almere 2.0 van juni 2017 is afgesproken dat de eerste vijf jaar van de kosten beheer en onderhoud van de sleutelprojecten uit de projectbudgetten (en daarmee uit het FVA) aan de gemeente Almere wordt overgemaakt, startend in 2018. Het gaat in 2019 om een bedrag van € 312.253.

6.1 N+1-regeling

Het overleg Almere 2.0 heeft in 2017 besloten tot het instellen van de N+1 regeling. Dit houdt in dat middelen die voor jaar N worden aangevraagd binnen twee jaar (na aanvang jaar n) dienen te worden aangewend. Indien deze middelen niet zijn aangewend vallen deze middelen in principe weer vrij ten gunste van het Fonds Verstedelijking Almere tenzij gemotiveerd kan worden dat deze middelen langer beschikbaar moeten blijven.

Voor twee sleutelprojecten zijn middelen in 2017 aangevraagd, waarvan het inzicht aanwezig is dat deze eind 2018 nog niet zijn aangewend voor de activiteiten zoals omschreven in de aanvragen. In onderstaande tabel zijn de projecten met bijbehorende middelen opgenomen en is toegelicht waarom deze middelen langer beschikbaar blijven.

Alle bedragen x € 1.000

Totaal inzet middelen voorgaande jaren	-15.347
<i>Budgetten vanuit 2017 opnieuw inzetten in 2019</i>	
1.2 Rondje Weerwater	-3.422
1.3 Versterken Almere Centrum	-750
Totaal n+1-regeling (middelen 2017)	-4.172
Totaal doorgeschoven middelen toegekend in 2018	-11.175

Rondje Weerwater

De aangevraagde middelen 2017 van het rondje Weerwater zijn bestemd voor meerdere deelprojecten. De middelen die doorschuiven vanuit 2017 hebben betrekking op:

- Weerwaterbrug (€ 1,7 miljoen): De feitelijke realisatie van de Weerwaterbrug is gepland in 2019-2020, echter is een groot deel van dit krediet reeds in 2017 aangevraagd om te kunnen starten met de voorbereidingswerkzaamheden. Daarnaast bestond de verwachting dat de start van een groot deel van de voorbereidingswerkzaamheden al eerder konden plaatsvinden. Door de vele afstemming in de raad en het college heeft dit traject langer plaatsgevonden dan gepland. De brug wordt momenteel aanbesteed waardoor de verwachting bestaat dat de middelen in 2019 en 2020 geheel aangewend zullen worden. Het budget van € 1,65 miljoen wordt in 2019 noodzakelijk geacht om deze investering te realiseren.
- Esplanadeplein (€ 1 miljoen): Voor de Esplanade is het participatietraject inmiddels doorlopen waardoor de plannen ook kunnen rekenen op breed draagvlak onder belanghebbenden. Ook blijkt de herinrichting een complexere opgave te zijn dan eerder gedacht, door bestaande problematiek in het stadscentrum met o.a. kabels & leidingen en waterhuishouding. Hierdoor start de realisatie van het plan in Q1 van 2019. Het budget van € 1,025 miljoen wordt noodzakelijk geacht om deze investering te realiseren.
- Deelgebied Lumièrepark (€ 0,3 miljoen): Door de besluitvorming om de realisatie van de track naar voren te halen en de kwaliteitsimpuls van het park door te schuiven naar na 2021, wordt voorgesteld dit bedrag in 2019 in te zetten voor de realisatie van een deel van de ankerpunten bij de track Stedenwijk(deel). Dit betreft een verschuiving van budgetten binnen de programmalijn wat past binnen het totale kader van het programma.

- POK/VTU, kostenstijging en onvoorzien (€ 0,2 miljoen): Voor deze posten is in 2017 circa € 0,9 miljoen beschikbaar gesteld en € 0,7 miljoen uitgegeven. Voorgesteld wordt het resterende budget in 2019 te bestemmen voor de fysieke track.
- Fysiek rondje (€ 0,2 miljoen): Van de voor 2017 beschikbaar gestelde € 250.000 is een klein deel uitgegeven, aangezien de aanleg in 2018 pas goed op gang is gekomen. Voorgesteld wordt om dit mee te nemen naar 2019 en te voegen bij de oorspronkelijk voor het Lumièrepark, POK/VTU, kostenstijging en onvoorziene kosten bestemde budget dat wordt herbestemd ten behoeve van het fysieke rondje.

Versterken Almere Centrum

De aangevraagde middelen 2017 voor het Versterken Almere Centrum zijn bestemd voor meerdere deelprojecten. De middelen die doorschuiven vanuit 2017 hebben betrekking op:

- Herinrichting stadhuisplein (€ 0,55 miljoen): Voor de uitwerking van het project Almere Centrum is een koppeling gelegd met de verdichtingsopgave van Almere Centrum. Er is inmiddels een ontwikkelstrategie voor Almere Centrum opgesteld waarbij de koppeling tussen verdichting en versterking routing en pleinen wordt gelegd. In deze ontwikkelstrategie is duidelijk de koppeling tussen verdichting en versterken routing en pleinen gelegd, redenerend vanuit de ruimtelijke kwaliteit van het gebied en de beoogde versterking van het hart van de stad. Door de uitwerking van dit traject is het de daadwerkelijke investering van de herinrichting uitgesteld. Dit wordt verwacht in 2019. Het budget van € 0,55 miljoen wordt noodzakelijk geacht om deze investering te realiseren.
- Pocketpark (€ 0,2 miljoen): Het pocketpark (onderdeel van de Groene Loper, gesitueerd tussen het Stadhuis en de Bibliotheek) is in fase van voorbereiding. De hele planontwikkeling vindt plaats in 2018. Vanwege de integratie van de planontwikkeling pocketpark met de nieuwe visie op de (waren)markt is dit proces enkele maanden langer dan bij een solitair proces. Uitvoering van de werkzaamheden aan het pocketpark schuiven hiermee naar 2019 (feitelijke investering). Het budget van € 0,2 miljoen wordt noodzakelijk geacht om deze investering te realiseren.

6.2 Voeding van het Fonds en verdeling over de overheden

De projecten worden gefinancierd vanuit het Fonds. Dit Fonds wordt volgens onderstaande methodiek gevoed door de drie overheden. In onderstaande tabel is de onderlinge verdeling per project opgenomen en toegelicht.

Alle bedragen x € 1.000

Verdeling nieuwe middelen jaarprogramma 2019	totaal	gemeente	provincie	rijk
Bijdrage 2019	20.132	7.371	6.200	6.561
Doorgeschoven middelen voorgaande jaren (incl. accres)	2.277	1.552	725	
Bijdrage gemeente uit grondverkoop	399	399		
Vrijgevallen en revolverende middelen	468	468		
Beschikbaar in FVA	23.276	9.790	6.925	6.561
Proceskosten	-1.200	-1.200		
<i>Programmalijn 1: Versterken hart van de stad</i>				
1.0 Programmasturing lijn 1	-250	-68	-44	-137
1.1 Station en Stationsomgeving	0	0	0	0
1.2 Rondje Weerwater	0	0	0	0
1.3. Versterken Almere Centrum	-300	-82	-53	-165
1.4. Floriade	-1.350	0	-1.350	0
<i>Programmalijn 2: Versterken leer- en werkomgeving</i>				
2.0 Programmasturing lijn 2	-250	-68	-44	-137
2.1 Flevocampus	-2.244	-613	-398	-1.232
2.2 Floriade Werkt!	0	0	0	0
2.3 Internationale Campus	0	0	0	0
<i>Programmalijn 3: Energy on upcycling</i>				
3.0 Programmasturing lijn 3	-250	-68	-44	-137
3.1.1 Opwaarderen reststromen - city lab	-179	-49	-32	-98
3.1.2 Opwaarderen reststromen - upcycle competitie	-1.060	-290	-188	-582

Verdeling nieuwe middelen jaarprogramma 2019	totaal	gemeente	provincie	rijk
3.2.1 Energieneutrale Stad – energiefonds	0	0	0	0
3.2.2 Energieneutrale Stad – Stad zonder gas	0	0	0	0
<i>Programmalijn 4: Versterken verblijfsplekken cultuur, recreatie en toerisme</i>				
4.0 Programmasturing lijn 4	-250	-68	-44	-137
4.1 Kustzone Almere Poort/Duin	-2.005	-548	-356	-1.101
4.2 Nationaal Park Oostvaardersplassen	-4.045	-1.106	-718	-2.222
4.3 Eden	-3.000	-1.021	-662	-1.317
<i>Programmalijn 5: Vernieuwend Wonen</i>				
5.1 Experiment Vernieuwend Wonen	-800	-219	-142	-439
Beheer en onderhoud	-312	-85	-55	-172
Totaal uitgaven programmalijnen (inclusief proceskosten)	-17.495	-6.285	-4.650	-6.561
Saldo Fonds 2019	5.781	3.506	2.275	0

Het resterende saldo van € 5,8 miljoen zal ingezet worden in de jaren 2020 en verder.

Voeding van het Fonds

De *gemeentelijke bijdrage* bestaat uit een decentralisatie uitkering voor de groeiopgave van Almere via het Gemeentefonds (€ 7.371.000 in 2019) en uit de gerealiseerde opbrengst 2017 bij verkoop van het gemeentelijke grondbezit in Almere Oosterwold (€ 399.494 in te zetten in 2019) en niet aangewende middelen uit voorgaande jaren (€ 2.277.000). Tevens worden de vrij gevallen middelen vanuit 2017 (€ 424.000 aan procesgeld) en de revolverende middelen 2017 (€ 44.000) weer ingebracht in het fonds (totaal €468.000). De revolverende middelen betreffen een tweede terugbetaling van de € 300.000 procesgeld Oosterwold die is voorgefinancierd vanuit het FVA.

Ten aanzien van de *provinciale bijdrage* is door de provincie een reserve Almere 2.0 gevormd van € 10 mln. waaraan in de jaren 2016 tot en met 2020 jaarlijks € 4,2 mln. wordt toegevoegd (in deze periode totaal € 31 miljoen, € 6,2 mln. per jaar). Inclusief niet aangewende middelen uit voorgaande jaren (€ 725.000) is maximale ruimte bij de provincie € 6.925.000. Uitgangspunt voor wat betreft de provinciale stortingen in het fonds is dat stortingen plaatsvinden zodra Provinciale Staten het jaarprogramma hebben vastgesteld.

De *rijksbijdrage* bestaat uit de gerealiseerde opbrengst bij verkoop van rijksgrond in Almere Oosterwold (7.000 kavels) en, op termijn, Almere Pampus voor 8.000 woningen. Van de in 2017 verkochte gronden, wordt de opbrengst in 2019 ingebracht in het Fonds Verstedelijking Almere. Dit betreft een bedrag van € 6.561.000. Het betreft standaardkavels voor de grond onder 179 woningen. De opbrengsten van gronden verkocht in 2019 worden in 2021 besteedbaar.

De gezamenlijk voor het Jaarprogramma 2019 beschikbare middelen bedragen hiermee € 23.276.000.

Verdeling over de overheden

Bij de verdeling van de middelen over de diverse overheden worden de volgende afspraken gehanteerd:

- De kosten voor de programmaorganisatie Almere 2.0 komen ten laste van de bijdrage van de gemeente Almere
- De uitgaven voor de Floriade komen ten laste van de specifieke bijdrage van de provincie voor de Floriade. Deze bijdrage bedroeg bij aanvang €10 miljoen. Na vaststelling van het Jaarprogramma 2019 resteert nog € 4,6 miljoen.
- Het Rijk draagt haar hele bijdrage bij. De overige uitgaven worden door de gemeente en provincie gedeeld.